

Ένα

Ὁ Ἄρης φάνηκε πίσω ἀπ' τὰ παρτέρια.

«Νά τος», εἶπε ὁ Μανολάκης.

Ὁ Δημήτρης πῆρε τό πακέτο ἀπ' τό τραπέζι κι ἄναψε τσιγάρο. Μέσ' ἀπ' τούς καπνούς εἶδαμε τόν Ἄρη νά διασταυρώνεται μέ τό γκαρσόνι. Παρήγγειλε κι ἔδειξε πρὸς τό μέρος μας. Τό γκαρσόνι κούνησε τό κεφάλι καί προχώρησε μπροστά μέ τόν δίσκο στό χέρι.

«Μήν μοῦ τ' ἀργήσεις, ἔτσι;» εἶπε ὁ Ἄρης. «Βιάζομαι.»

«Κάτσε», εἶπε τό γκαρσόνι, «κάτσε κι ἔρχεται.»

«Ἐχουμ' ἀργήσει, τό ξέρεις;» τοῦ εἶπα τήν ὥρα ποῦ καθότανε.

«Θά τόν πιῶ στά γρήγορα», εἶπε, «δέν ὑπάρχει πρόβλημα.»

«Τί ὥρα πρέπει νά ἴσαστε κεῖ;» ρώτησε ὁ Μανολάκης.

«Κατά τίς ἐννιά», τοῦ εἶπα.

«Τί συμβαίνει», εἶπε ὁ Ἄρης, «θές νά ῥθεις κι ἐσύ;»

«Νά κάνω τί;» εἶπε ὁ Μανολάκης. «Ἐγώ ἀπλῶς ρώτησα.»

«Ξέρω 'γώ», είπε ό Άρης, «μπορεϊ νά 'θελες νά 'ρθεις κι έσύ, νά κρατᾶς φανάρι.»

«Τί φανάρι», έκανε χαμογελώντας ό Μανολάκης, «τό καμάκι είναι δουλειά μοναχική.»

«Γειά σου, ρέ Μανολάκη», είπαμε όλοι μαζί.

Τό γκαρσόνι η̄ρθε κοντά και σερβίρισε.

«Τί χρωστᾶμε;» ρώτησε ό Άρης.

Μετά έβγαλε άπ' τήν τσέπη του λεφτά και πλήρωσε. Τό γκαρσόνι άφησε τά ρέστα πάνω στό τραπέζι.

«Έσεϊς τί θά κάνετε;» ρώτησε ό Άρης.

«Θά δοῦμε», είπε ό Δημήτρης.

«Εϊναι σπάσιμο», είπε ό Άρης, «άλλά δέν γίνεται κι άλλιῶς.»

«Έλα, μωρέ», είπε ό Δημήτρης. «Δέν τρέχει τίποτα. Κάτι θά βροῦμε νά κάνουμε.»

Ό Άρης άναψε τσιγάρο.

«Τό χιλιοστό άπ' τό πρωί», είπε.

«Τί έγινε», είπε ό Δημήτρης, «στεναχώριες πάλι; Πέσαν έξω τά καράβια;»

«Άγχος», είπε ό Άρης.

«Η άρρώστια τοῦ αἰῶνος», είπε ό Μανολάκης.

Ό Άρης δέν τοῦ 'δωσε σημασία. Έπινε τόν καφέ μέ μεγάλες γουλιές, σχεδόν χωρίς άνάσα. Μετά, όταν τό τσιγάρο του είχε τελειώσει και τό καλαμάκι ρούφαγε σκέτο άφρό, γύρισε και μέ κοίταξε.

«Έτοιμοι;» ρώτησε.

«Φύγαμε», είπα και σηκώθηκα.

Ό Δημήτρης μάς έκλεισε τό μάτι.

Δ Ι Ο Δ Ι Α

«Θά τά ποῦμε αὔριο», εἶπα.

«Νά προσέχετε τίς χυλόπιτες», ἔκανε ὁ Μανολάκης.

«Ἐννοια σου», εἶπε ὁ Ἄρη, «οἱ συμβουλές σου εἶναι πάντα σεβαστές», καί τόν καρπάζωσε φιλικά στόν σβέροκο.

Τό ραντεβού ἦταν γιά τίς ἐννιά σέ μιά ντισκοτέκ στήν Πλάκα, μέ δυό καλά κομμάτια ἀπ' τό φροντιστήριο. Ἦταν καινούργιες, ἀπ' τό τμήμα τῆς Φιλολογίας, καί τίς κόβαμε ἀπ' τήν Δευτέρα σχεδόν, πού ἔχαν ἀρχίσει τά θερινά τμήματα. Στά μέσα τῆς βδομάδας καί στά διαλείμματα πάντα, ἀνταλλάξαμε δυό τρεῖς κουβέντες, ἔτσι στό ἄσχετο, κάναμε μιά πρώτη γνωριμία καί τό Σάββατο πετάξαμε καί τήν ἐρώτηση, ἂν θά πηγαίνανε πουθενά τήν Κυριακή τό βράδυ, ἀλλά ἀρχίσανε νά τά μασᾶνε καί χαζογελάγανε, δέν ξέρομε ἀκριβῶς, θά δοῦμε, καί τά λοιπά συνηθισμένα, ὥσπου τελικά εἶπανε γιά τήν ντισκοτέκ στήν Πλάκα, ἀφήνοντάς το ἔτσι φλού καί ἀβέβαιο τάχα, ὅτι μπορεῖ νά πηγαίνανε κατά τίς ἐννιά, ἐνῶ στό βᾶθος ξέραμε κι οἱ τέσσερις πῶς τό πράμα εἶχε κανονιστεῖ — χωριό πού φαίνεται, κολαοῦζο δέν θέλει, πού θά ἔλεγε κι ὁ Μανολάκης.

Τό Σάββατο τό βράδυ πού γυρίζαμε σπίτι, τόν ἔπιασε ἡ ἀπαισιοδοξία του τόν Ἄρη κι ἀρχισε νά κλαίγεται, κι ἂν δέν ἔρθουνε, τί κάνουμε, θά πᾶμε νά στηθοῦμε σάν μαλάκες, κι εἶπα, τό ρισκάρουμε, δέν ἔχουμε νά χάσουμε καί τίποτα, ἡ μύτη θά μᾶς πέσει; Μετά σκεφτήκαμε νά διαλέξουμε ἀπό πρίν, νά μήν γίνει κάνα μπερδεμα — ὁ

ένας τήν ξανθιά κι ο άλλος τήν μελαχρινή — και καταλάβαμε πώς ούτε τά ονόματά τους δέν ξέραμε, καλύτερα νά τ' αφήναμε τό πράμα νά 'ρχόταν φυσικά κι όπου μᾶς ἔβγαζε. Ὁ Ἄρης πάντως γούσταρε τήν μελαχρινή — καθαρά πράματα. Τό 'χε ἐξαρχῆς δηλώσει καί τοῦ φαινόταν μάλιστα πώς τήν εἶχε δεῖ καί στό λεωφορεῖο μιά μέρα — καί γειτόνισσες, ἔλεγε, θά φᾶμε καλά, νά μήν τρέχουμε καί στοῦ διαόλου τήν μάνα.

Ἐν τῷ μεταξύ τά γυμνάσια ὅτι εἶχανε κλείσει, εἶχανε σφίξει κι οἱ ζέστες, καί τά βράδια, μετά τό φροντιστήριο, ὅταν δέν ἔκανε ὁ Δημήτρης ἐκπομπές στόν σταθμό, βγαίναμε ὅλοι μαζί καί βολτάρουμε στά χαμένα — κάτι τσάρκες ξεγυρισμένες — καί κάνα σινεμαδάκι, πότε πότε, θερινό καί ὀλονυχτίες στίς καφετέριες καί στά ζαχαροπλαστεῖα. Γιά διάβασμα, οὔτε λόγος ἀκόμα. Τίποτα ψευτοπασαλείμματα τό πρωί κι αὐτό ἦταν ὄλο. Ἄρκοῦσε τό τρίωρο κάθε βράδυ στό φροντιστήριο. Κι ὅταν στό σπίτι πλακίωνανε γκρίνιες καί φασαρίες, μπαίνανε τά μεγάλα μέσα κι ἔβρισκε ὁ καθένας κι ἀπό ἕναν ἄγνωστο φίλο καί συμμαθητή, όπου πηγαίναμε ὑποτίθεται γιά τίς μεταμεσονύκτιες ἐπαναλήψεις.

Τό μεγάλο πρόβλημα, πάντως, τό 'χε ὁ Δημήτρης πού 'χε ἤδη δώσει μιά φορά στό Πολυτεχνεῖο κι εἶχε μπεῖ ἀπ' τήν πίσω πόρτα καί τόν κυνηγοῦσε ἡ μάνα του, ἡ κυρα-Τασία, νά κόψει τίς ἐκπομπές καί νά κάτσει νά διαβάσει καί τοῦ 'σπαγε τά νεῦρα, ἄσε μ' ἥσυχο, τῆς ἔλεγε, δεύτερη φορά δίνω, τί, ἑκατό φορές θά τά διαβάσω, τά 'χω μάθει ἀπέξω, κι ἡ κυρα-Τασία ἄναβε, ἅμα τά 'ξε-

Δ Ι Ο Δ Ι Α

ρες, τσίριζε, θά 'χες περάσει μέ τήν πρώτη, ὅπως τόσοι καί τόσοι ἄλλοι καί δέν θά κοπροσκύλιαζες, καί τό πράμα πήγαινε λέγοντας.

Ἐγώ μέ τόν Ἄρη εἶχαμε μόλις τελειώσει τό γυμνάσιο καί τόν Σεπτέμβριο θά δίναμε γιά πρώτη φορά — ἡ παρθενική μας. Στό σπίτι εἶχαμε βέβαια τό τροπάριο τῆς Κασσιανῆς καθημερινῶς, γκρίνιες καί μουρμούρα μέ τό κιλό, ἀλλά δέν εἶχαμε καί τό κακό προηγούμενο τοῦ Δημήτρη — πρὸς τό παρόν τουλάχιστον. Ἔστω κι ἂν τά πράγματα βαίναν καλῶς πρὸς τό χειρότερο κι ἐκεῖνο τό γενικό σύνθημα, κάθε πέρσι καί καλύτερα, κυκλοφοροῦσε ἀβέρτα. Ἐνενήντα ἐννιά τοῖς ἑκατό, ἂν λογάριαζε κανεῖς καί τό διάβασμα πού κάναμε, ἤμασταν προκαταβολικά κομμένοι, ἀλλά αὐτό τό ξέραμε μονάχα ἐμεῖς καί δέν μετροῦσε.

Τέλος, ὁ Μανολάκης ἦταν ἕνα χρόνο μικρότερος — τό φθινόπωρο θά πήγαινε στήν Ἑκτη — κι εἶχε ὅλο τό καλοκαίρι στήν διάθεσή του, χωρίς φροντιστήρια, χωρίς τίποτα, ἐλεύθερο πουλί, ἀλλά εἶχε κι αὐτός τίς δικές του σκοτοῦρες τούς τελευταίους μῆνες κι ἤθελε νά ὀργανωθεῖ κι ὅλο δέν τ' ἀποφάσιζε, καί δώστου νά τόν ψήνουνε κάτι τύποι ἀπ' τήν νεολαία τοῦ Κόμματος, πού 'ταν στήν τάξη του, κι ἐμεῖς νά τοῦ λέμε νά τό ξανασκεφετῆ, αὐτά δέν εἶναι παιχνίδια ἤ, κι ἂν εἶναι, τά παίζουμε κι ἐμεῖς γιά ἕνα φεγγάρι κι ἄκου πού σοῦ λέμε, θά τρέχεις χωρίς λόγο νά πουλᾷς ἐφημερίδες, νά κολλᾷς ἀφίσες, μπερδέματα μέ τίς ἀστυνομίες, κυνηγητά, κι ἀπό πάνω μόλις πᾶς νά πεῖς κάτι διαφορετικό, ἴχνος διαφωνίας, μιά κλοτσιὰ καί

δρόμο, από δῶ πᾶν κι ἄλλοι. Κι ὕστερα, γιατί στό Κόμμα κι ὄχι κάπου ἄλλοῦ, ὑπάρχουν ἑκατό χιλιάδες ὀργανώσεις, μὴν τὰ σκαλίζεις, μεγάλος πονοκέφαλος. Ἄλλὰ ὁ Μανολάκης διάβαζε φανατικά τὰ διάφορα ἔντυπα καί παθιαζόταν μέ τήν Πολιτική Οἰκονομία, τίς θεωρίες καί τὰ δόγματα κι ἔκανε ὄνειρα γιά τό Οἰκονομικό, ὅπου θά ἔδινε τοῦ χρόνου μέ τό καλό, κι ἔλεγε, ὁ κόσμος εἶναι ἄδικος, πρέπει ὅλοι νά παλέψουμε γιά ἕνα καλύτερο αὔριο, κι ἐμεῖς γελούσαμε, τί τό θές τό Οἰκονομικό, βρέ κορόιδο, τράβα ἀπό τώρα στήν οἰκοδομή νά μάθεις τήν τέχνη, νά γίνεις ὁ πρῶτος χτίστης καί νά 'σαι ἔτοιμος νά πλακωθείς στό χτίσιμο μόλις πέσει τό σύνθημα, μπετατζή τοῦ αὔριο, μεγάλε, κι ἔλεγε, εἷσαστε ἀντιδραστικοί, δέν συζητάω, καί βάζαμε τίς φωνές, ἔλα, ἄλλαξ' τόν δίσκο, μᾶς τὰ 'παν κι ἄλλοι, ὥσπου τό βούλωνε γιατί φοβόταν κιόλας καί δέν ἤθελε νά μᾶς πάει κόντρα καί νά χάσει τήν παρέα καί τίς βόλτες καί τίς βραδιές στό καμαράκι τοῦ Δημήτρη, μέ τίς ἐκπομπές στόν σταθμό.

Ὅταν ἔσκασε τό νέο γιά τήν ντισκοτέκ, ἐπακολούθησε κάποιο μούδιασμα γιατί, ὅπως καί νά τό κάνουμε, ἀρχίζαμε νά δουλεύουμε χωριστά καί γυναιῖκες ἴσον δυναμίτης στά θεμέλια τῆς παρέας, ἀλλά προτίμησε ὁ καθένας νά κάνει τήν πάπια γιά λογαριασμό του κι ἔτσι τό θέμα πέρασε λίγο στό ντούκου. Μόνο ὁ Μανολάκης πῆγε ν' ἀρχίσει τήν καζούρα, ἀλλά ἔφαγε τίς φάπες του κι ἡσύχασε κι αὐτός.

Ἄνεβήκαμε τὰ σκαλιά μέ βῆμα ἀργό. Ἡ ντισκοτέκ ἦτανε φίσκα κι ἡ μουσική κυμάτιζε πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια, καθώς δεκάδες πολύχρωμα φῶτα τρεμοσβήνανε καί στριφογυρνοῦσαν κρεμασμένα ἀπ' τήν ὀροφή, χαράζοντας τήν κάπνα καί τό σκοτάδι, βάφοντας διαδοχικά τὰ πρόσωπα στήν πίστα. Προχωρήσαμε ἀργά ἀνάμεσα στά τραπέζια, ψάχνοντας γιά τὰ κορίτσια.

Ὁ Ἄρης τίς εἶδε πρῶτος ἀπό μακριά καί μοῦ τίς ἔδειξε. Καθόντουσαν στό βάθος, μέ τήν πλάτη στόν τοῖχο καί συζητούσανε. Δεξιά τους οἱ καρέκλες ἦταν πιασμένες, ἀλλά ἀπ' τήν ἄλλη μεριά ἔχασκε ὁ τόπος.

«Ἐχει καρέκλες ἄδειες», εἶπε ὁ Ἄρης, «ἀλλά μπορεῖ νά κάθονται ἄλλοι καί νά ἴναι τώρα στήν πίστα.»

«Δέν πειράζει», εἶπα, «πᾶμε νά προλάβουμε.»

Δέν εἶχαμε κάνει οὔτε δυό βήματα, κι ἓνα τσοῦρμο πέρασε ἀπ' τήν ἄλλη μεριά κι ἔπιασε τίς θέσεις.

«Γαμῶ το», ἔκανε πίσω μου ὁ Ἄρης καί μέ χτύπησε στόν ὦμο.

«Ποῦ στό διάλογο ξεφυτρώσανε ὅλοι αὐτοί;» εἶπα.

«Ἀπ' τούς καμπινέδες», εἶπε καί σούφρωσε τήν μούρη του.

Κοιταζόμεσταν καλά καλά χωρίς νά μιλάμε. Τά κορίτσια ἦταν ἀπασχολημένα μέ τήν συζήτηση καί δέν μᾶς εἶχαν πάρει εἶδηση. Ὁ Ἄρης ἔκλεισε τὰ μάτια καί κούνησε τό κεφάλι.

«Τώρα;» εἶπε.

Τόν έπιασα άπ' τό μπράτσο καί τόν τράβηξα ώς τό μπάρ. Πήραμε σκαμπό καί καθίσαμε. 'Ο "Αρης παρήγγειλε δύο χυμούς πορτοκάλι κι έβγαλε τά τσιγάρα.

«Δέν τρέχει τίποτα», είπα καθώς άναβα, «θά περιμένουμε.»

'Ο "Αρης φύσηξε τόν καπνό κι έσκυφε στό ποτήρι του. Έκανε μπουρμπουλήθρες μέ τό καλαμάκι.

«"Ημασταν άτυχοι», είπε σέ μιά στιγμή.

«Μήν βιάζεσαι», τοῦ είπα, «θά σηκωθοῦνε, ποῦ θά πάει;»

'Ο τύπος πού ήτανε στό μπάρ άνακάτευε ποτά. Κουινόταν μπρός πίσω μέ τόν ρυθμό. Ξαφνικά ό "Αρης μέ σκούνησε μέ τόν άγκώνα. Έπινα εκείνη τήν ώρα καί κόντεφα νά γίνω χάλια. Γύρισα κι είδα τίς καρέκλες δεξιά τους νά χάσκουνε. Είχε βάλει μπλουζ καί τά τραπέζια γύρω είχαν άδειάσει.

«Κουνήσου», είπε ό "Αρης.

Μέ τά ποτήρια στό χέρι προσπεράσαμε τά τραπέζια κι ήρθαμε δίπλα τους. Τά φῶτα έξακολουθοῦσαν ν' άναβοσβήνουν κι ή πίστα άρμένιζε φορτωμένη πάνω στά κύματα τής μουσικής.

«Γειά», είπαμε, «τί γίνεται;»

«Μιά χαρά», είπε χαμογελώντας ή ξανθιά.

«Κάθεται κανείς έδῶ;» ρώτησε ό "Αρης δείχνοντας τίς θέσεις.

«Κάθονται», είπε ή μελαχρινή, «άλλά δέν πειράζει. Καθίστε. Έδώ γίνεται τής τρελής.»

'Ο "Αρης άφησε τό ποτήρι του στό τραπέζι κι έκατσε

Δ Ι Ο Δ Ι Α

ἀπέναντί της. Ἐγὼ χώρεσα δίπλα στὴν ξανθιά.

«Ἐχετε πολλή ὥρα πού ἦρθατε;» ρώτησα.

«Μπά», εἶπε ἡ ξανθιά, «κάνα τέταρτο», καί μετά, «ἔχετε ξανάρθει ἐδῶ;» ρώτησε.

Γνέψαμε καταφατικά, χωρίς νά μιλήσουμε. Χαζογελούσαμε.

«Πρώτη φορά δίνετε φέτος;» ρώτησε μετά ἀπό λίγο ἡ μελαχρινή.

«Ναί», εἶπε ὁ Ἄρης. «Ἐσεῖς;»

«Κι ἐμεῖς πρώτη», εἶπανε.

«Ἄ, ὠραῖα», εἶπε ὁ Ἄρης, «ταιριάζουμε ἀπολύτως δηλαδή.»

Ὑποτίθεται πὼς ἦταν ἀστεῖο, ἀλλά δέν γελάσανε. Τοῦ ἔδειξα τὰ δόντια.

«Κι ἀρχίσατε φροντιστήριο τώρα;» ρώτησα.

«Ὅχι», εἶπε ἡ μελαχρινή, «ἀπλῶς ἀλλάξαμε, γιατί ἐκεῖ πού πηγαίναμε ἦτανε χάλια.»

«Κάνουμε φροντιστήριο ἀπ' τὴν Πέμπτη», εἶπε ἡ ξανθιά. «Δυὸ χρόνια.»

«Κι ἀλλάξατε τώρα;» ἔκανα.

«Φιλολογία, ἔ;» εἶπε ὁ Ἄρης.

«Ναί», εἶπε ἡ ξανθιά. «Κι ἐσεῖς Νομική, ἔτσι;»

Συγκατανεύσαμε, πάλι, χωρίς νά μιλήσουμε. Οἱ κάφρες σπινθήριζαν στά τσιγάρα. Μείναμε γιὰ λίγο σιωπηλοί. Ἀνταλλάξαμε ματιές. Ὑστερα ἀνταλλάξαμε κι ὀνόματα. Τὴν ξανθιά τὴν ἔλεγαν Μάρω καί τὴν μελαχρινή Κάτια. Πιάσαμε κουβέντα. Ποῦ μένουμε καί τὰ παρόμοια. Τὰ προκαταρκτικά. Ὁ Ἄρης εἶχε τελικά δίκιο. Εἴχαμε

βγει σχεδόν γείτονες. Κοιτούσα τά μάτια τῆς μελαχρινῆς πού ἦταν ὑγρά, σάν νά εἶχαν βραχεῖ. Φαντάσου πῶς θά εἶναι μετά ἀπό κλάμα, σκέφτηκα καί χαμογέλασα.

«Γιατί χαμογελάς;» ρώτησε.

«Τίποτα», εἶπα. «Κάτι σκεφτόμουνα», κι ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦσε νά μέ κοιτάει μέ ἀπορία, «εἴμαστε γείτονες σχεδόν», εἶπα, «κι οὔτε πού γνωρίζομαστε.»

Χαμογελοῦσαμε καί οἱ τέσσερις σάν ἡλίθιοι. Ξαφνικά ἦρθε ἓνα ζευγάρι καί στάθηκε δίπλα μας.

«Οἱ θέσεις ἦτανε πιασμένες», εἶπε τ' ἀγόρι.

«Τί πιασμένες, ρέ παιδιά», εἶπε ὁ Ἄρης, «ἐδῶ γίνεται τῆς τρελῆς.»

«Καί τί θές νά γίνει τώρα», τοῦ εἶπε ὁ τύπος, «νά κάτσουμε ὄρθιοι;»

«Δέν ἔχει πουθενά ἀλλοῦ θέση;» εἶπε πάλι ὁ Ἄρης.

Γύρισα ἀπότομα κι εἶδα τήν μελαχρινή πού μέ κοιτοῦσε. Τά μάτια τῆς γυαλίζανε μέσ στό σκοτάδι. Σάν νά ἔχουν βραχεῖ, σκέφτηκα πάλι.

«Χορεύουμε;» εἶπα γρήγορα, ἐνῶ ὁ Ἄρης συνέχιζε νά μαλώνει μέ τόν τύπο.

Ἡ Κάτια ἔγνεφε, ναί. Τήν εἶδα νά σβήνει τό τσιγάρο τῆς καί νά σηκώνεται, ἀλλά τήν ἴδια στιγμή σηκώθηκε κι ἡ ξανθιά ἀπ' τήν ἄλλη μεριά, καί κοκάλωσα. Θά νόμισε πῶς τό ἴλεγα γιά κείνη. Ὁραῖο μπερδεμα, σκέφτηκα. Τί γίνεται τώρα; Γύρισα τό κεφάλι μου πρὸς τόν Ἄρη καί μόρφασα ὅσο πιό ἀπαίσια μποροῦσα. Τόν εἶδα νά παρατάει ἐπιτέλους τό ζευγάρι καί νά στριμώχνεται πίσω μας.

Εἶχε ἀκόμα μπλούζ, τά φῶτα ἀναβοσβήνανε χαμηλω-

Δ Ι Ο Δ Ι Α

μένα και στην πίστα σάλεuan ζευγάρια. Ἡ Κάτια ἔφτασε πάνω πρώτη και γύρισε πρὸς τό μέρος μας περιμένοντας. Εἶχε χωρίστρα στην μέση και τά μαλλιά ἔπεφταν λυτά στους ὤμους της. Μέ μιά μακό μαύρη, μπλουτζήν ξεβαμμένο και τσόκαρα, εἶχε ἔτσι ἀπό μακριά μιά φιγούρα λιτή κι αὐστηρή, ἀπ' αὐτές πού δέν σηκώνουν φτιασίδια.

Γιά λίγα δευτερόλεπτα, σταθήκαμε μετέωροι κάτω ἀπ' τά ἐναλλασσόμενα χρώματα, μέ τήν μουσική νά κυκλοφορεῖ μέσα μας, ἀναποφάσιστοι, ποιός νά διαλέξει ποιόν, ματιές φτερουγίζανε ἀπ' τήν μιά ἄκρη στην ἄλλη, ὥσπου τά χέρια ἀπλώθηκαν σχεδόν ταυτόχρονα κι ἀπ' τά δύο μέρη, και σμίξαμε κι οἱ τέσσερις — ἐγώ μέ τήν μελαχρινή κι ὁ Ἄρης μέ τήν ξανθιά — σέ ζευγάρια.

Γιά κάμποση ὥρα δέν βγάζαμε ἄχνα. Στριφογυρίζαμε ἀργά πάνω στην πίστα, μέ τά χέρια μου σφιχτά γύρω ἀπ' τήν μέση της και τά δικά της ἀφημένα στους ὤμους μου, κι ἦταν ζεστά κι ὠραῖα μέσ στην ἀγκαλιά της. Τέλος ἔκανα πίσω και τήν κοίταξα. Ἦξερα πώς ἔπρεπε νά μιλήσω, ἀλλά δέν ἤξερα τί νά πῶ.

«Τί;» ρώτησε μετά ἀπό κάμποσο.

«Τίποτα», εἶπα.

«Γιατί δέν μιλάς;» ρώτησε πάλι. «Κοίταξες σάν νά ἤθελες κάτι νά πεῖς.»

«Σκέφτομαι», εἶπα και προσπάθησα νά χαμογελάσω.

Τήν τράβηξα νά κολλήσει πάλι πάνω μου και καθῶς ἔνωσα τήν ἀνάσα της στόν λαιμό μου, μιά τρεμούλα μέ διαπέρασε κι ἀνατρίχιασα.

Ἦθελαν νά τῆς πῶ πώς μ' ἄρεσε ἔτσι, στην ἀγκαλιά

της, αλλά πώς νά τῆς τό 'λεγα; 'Απ' τήν ἄλλη, ἔβλεπα τά σφιχτά καπούλια τῆς ξανθιάς ἀπέναντι, τίς τοῦφες της πού πλανιόντουσαν στό μέτωπο τοῦ Ἄρη, τά χέρια της πού κρατοῦσαν τούς ὤμους του μέ μιá λαβή ἐρωτική, τά χεῖλη της πού ἀναβόσβηναν ἀνάλογα μέ τούς προβολεῖς, σάν νά μιλοῦσαν κιόλας καί νά φιθύριζαν, καί σκεφτόμουνα τό μπερδεμα μέ τόν Ἄρη, πού ἤθελε τήν μελαχρινή.

Ἔκανα πάλι πίσω καί τήν κοίταξα.

«Καθόμαστε;» εἶπα.

Ἡ Μάρω κι ὁ Ἄρης χορεύανε ἀκόμα. Προσπεράσαμε τά ζευγάρια πρῶτα καί μετά τά τραπέζια, πρὸς τό βάθος τοῦ μαγαζιοῦ. Μέ τό πού ἔκατσα, πῆρα τό πακέτο καί τῆς τό πρότεινα.

«Φχαριστῶ», εἶπε.

Κι ἄμα δέν θέλει, σκέφτηκα πάλι, τί γίνεται;

Τῆς ἔδωσα φωτιά.

«Φχαριστῶ», εἶπε πάλι.

Εἶχε ἀρχίσει νά μέ πιάνει ζάλη ἀπ' τήν κάπνα καί τά μάτια μου τσούζανε. Ἔφερα τό καλαμάκι στά χεῖλη καί ρούφηξα μιá γουλιá χυμό. Ἡ Κάτια κάπνιζε καί μέ κοίταζε. Προσπαθοῦσα νά μαντέψω τί σκεφτότανε. Ὑστερα τήν ρώτησα γιά τό σπίτι της. Ὁ πατέρας της ἦταν δικηγόρος. Ἦθελε, ἂν ἡ Κάτια δέν πέραναγε στίς ἐξετάσεις, νά τήν στείλει στήν Ἀμερική, ὅπου σπούδαζε ἤδη ἡ μεγάλη της ἀδερφή.

«Τί σπουδάζει;» ρώτησα.

«Ἱστορία Τέχνης», εἶπε καί σήκωσε τά φρύδια. «Ὅμως δέν πρόκειται νά φύγω», εἶπε μετά ἀπό λίγο, «δέν

πρόκειται νά φύγω μέ καμία κυβέρνηση.»

Τό τσιγάρο της τέλειωνε. Τό ἔφερε ἀργά πάνω ἀπ' τό τασάκι καί τό τσάκισε μέ δύναμη, σάν νά 'θελε νά ὑπογραμμίσει τά λόγια της. Ἦθελα νά τήν ρωτήσω, τί θά κάνει ἄν δέν περάσει, ἀλλά δέν πρόλαβα γιατί μέ σκούνησε στήν πλάτη ὁ Ἄρης κι ἔκατσε δίπλα μου. Ἡ Μάρω πέρασε ἀπ' τήν ἄλλη μεριά, δίπλα στήν Κάτια.

«Τί κάνετε;» ρώτησε καθῶς καθόταν.

«Συζητᾶμε», εἶπε ἡ Κάτια ἀπότομα καί κάπως νευρικά, γιατί μᾶς εἶχαν διακόψει.

Τήν ἴδια στιγμή ἔνιωσα πῶς κατουριόμουνα. Ἦθελα ἀπό ὦρα νά πάω, ἀλλά εἶχα ξεχαστεῖ. Τράβηξα τήν καρέκλα κι ἀνασηκώθηκα.

«Ποῦ πᾶς;» ρώτησε ὁ Ἄρης.

«Στό μέρος», εἶπα.

«Κάτσε νά πᾶμε μαζί», εἶπε καί σηκώθηκε.

«Ἐρχόμαστε, ἔ;» ἔκανα στά κορίτσια καί τόν ἄφησα νά περάσει μπροστά.

«Ἦτανε χοντρό, πάντως, πού τίς ἀφήσαμε μόνες τους», εἶπα.

«Μήν σκάς», ἔκανε ὁ Ἄρης, «θέλουνε κι αὐτές νά τά ποῦνε.»

Σπρώξαμε τήν πόρτα πού ἦταν πίσω ἀπ' τό μπάρ, περάσαμε σ' ἕναν μακρόστενο διάδρομο κι ἀπό κεῖ στίς τουαλέτες. Τήν ὦρα πού κατούραγα, διάβαζα ὡς συνήθως αὐτά πού ἦταν γραμμένα στούς τοίχους. Ὀλόκληρα κατεβατά. Θά 'πρεπε νά κάτσεις κάνα μισάωρο γιά νά τά προφτάσεις ὅλα.

Βγαίνοντας στόν διάδρομο, ό Άρης μ' έπιασε άπ' τό μπράτσο.

«Λοιπόν;» ρώτησε.

«Τί λοιπόν;» είπα. «Άν δέν έχεις πρόβλημα έσύ, δέν έχω κι έγώ.»

«Δέν ξέρω», είπε.

«Άκου», τοῦ είπα, «τά πράματα ήρθαν έτσι από μόνα τους. Τί θές νά γίνει, νά τά παρατήσουμε;»

Άφησε τό χέρι μου και μέ κοίταξε.

«Στό κάτω κάτω», είπα πάλι, «ή καθεμιά έχει και τά καλά της.»

«Πᾶμε», έκανε και μέ παρέσυρε μπροστά.

Βγήκαμε πάλι πίσω άπ' τό μπάρ και τραβήξαμε πρós τό τραπέζι. Τά μπλούζ είχαν τελειώσει και στήν πίστα γινότανε χαμός. Ό κόσμος σφάδαζε.

«Κοίτα», είπε σέ μιά στιγμή ό Άρης και μοῦ 'δειξε μέ τό κεφάλι τό ζευγάρι πού είχε έρθει και ζητοῦσε τίς θέσεις προηγούμενως, καθισμένο πίο κεί, στήν ἄλλη ἄκρη.

«Δείξανε κατανόηση», είπα γελώντας, «μήν μοῦ πείς.»

«Μωρέ, άν δέν ήτανε κι αὐτοί, ποιός ξέρει τί θά γινόμασταν», είπε.

Καθίσαμε δίπλα στά κορίτσια χαμογελαστοί, σάν νά μήν συνέβαινε τίποτα.

Ό Δημήτρης έμενε σ' ένα διώροφο άπέναντι άπ' τό σπίτι μου. Ό πατέρας του είχε μιά μικρή *BIOTEXNIA ETOIMΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ – ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ* στό ισόγειο,

Δ Ι Ο Δ Ι Α

μέ ψηλές μονοκόμματα τζαμαρίες και στόρια, πού πίσω τους στριμωχνόντουσαν οί μηχανές κι οί στενόμακροι πάγχοι μέ τίς μεζούρες και τά μεγάλα φαλίδια για τά ύφασματα. Ἐπό μιά σιδερένια πόρτα στήν μιά ἄκρη τῆς πρόσοψης, ἄρχιζε ἕνας στενός διάδρομος πού ἔφερνε πίσω στήν αὐλή τοῦ σπιτιοῦ μέ τίς γλάστρες, τήν ἀναιμική κληματαριά και τήν σιδερένια κόκκινη σκάλα πού στριφογύριζε σάν κισσός γύρω ἀπό μιά σωλήνα, για νά καταλήξει στόν πάνω ὄροφο πρῶτα και μετά στήν ταράτσα.

Ἐκεῖ πάνω ὑπῆρχε ἕνα καμαράκι ἀσβεστωμένο, μ' ἕνα παράθυρο ξεφλουδισμένο, συνήθως ἀνοιχτό, ὅπου εἶχε τόν σταθμό ὁ Δημήτρης ὁ 94, ὅπως ἔλεγε, ἐπειδή τόν πρῶτο καιρό ἔκανε ἐκπομπές στούς 94 μεγάκυκλους. Χτισμένο μέ χοντρά τοῦβλα και μέ ξύλινη ὀροφή πού ἐξωτερικά τήν σκέπαζε μιά στρώση κεραμίδια — κάποτε κόκκινα, μά τώρα ξασπρισμένα και λίγο χορταριασμένα, γεμάτα χελιδονοφωλιές και ζουζούνια — τό καμαράκι εἶχε δίπλα του ἀκριβῶς κι ἕναν ὑποτυπώδη καμπινέ ἀπό τσιμεντόλιθους για ὦρα ἀνάγκης.

Μέσα, τά ἐπιπλα ἦταν λιγοστά — δυό καρέκλες μ' ἕνα μικρό τραπέζι, ἕνα ντιβάνι, τό μεγάλο τραπέζι μέ τό πικάπ, τό κασετόφωνο και τά ἐξαρτήματα τοῦ σταθμοῦ, ἡ δισκοθήκη παραδίπλα, κι ἡ καρέκλα τοῦ Δημήτρη, βέβαια, ὅπου καθόταν ὅταν ἔκανε ἐκπομπή. Οἱ τοῖχοι ἦταν γεμάτοι ἀφίσες, ἔγχρωμες ἢ ἀσπρόμαυρες, γυαλιστερές, μέ συγκροτήματα σέ διάφορες φάσεις, σάν ταπετσαρία ἀλλόκοτη, πιασμένη στίς γωνίες και στά σημεῖα πού ἔκανε κοιλιά μέ πινέζες, ἐνῶ τό φῶς τῆς γυμνῆς λάμπας πού

κρεμόταν απ' τό ταβάνι κι οί λυχνίες απ' τά εξαρτήματα
άντανακλοῦσαν πάνω της σάν σέ καθρέφτη.

“Όταν ἔβαζε δίσκο ὁ Δημήτρης κι εἶχαμε βαρεθεῖ πιά
νά μιλάμε καί νά δουλεύουμε τόν Μανολάκη, ἔπεφτε
σιωπή στό καμαράκι. Ἀκουγόντουσαν πρῶτα οί ἰαχές
τοῦ πλήθους κι ὕστερα, ὅταν καταλάγιαζαν, ἔμπαινε τό
βαθύ βουητό τῆς μουσικῆς. Οἱ ἀφίσεσ σκορποῦσαν τίς
ἀνταύγειές τους καί τά συγκροτήματα ἔπαιρναν σάρκα
καί ὅστά μπροστά στά μάτια μας καί ζωντανεῦαν. Δέν
ἦταν δύσκολο νά δοῦμε τόν σολίστα πού ριχνόταν πάνω
στήν σκηνή σκυφτός, ξύνοντας τήν κιθάρα. Τά σόλα του
στριφογυρνοῦσαν μέ μανία στίς κλίμακες, νά τίς ξεφλουδί-
σουν. Δίπλα του ὁ μπασίστας, λουσμμένος στό φῶς τῶν
προβολέων, πηγαινοερχόταν μέ τό μπάσο ἀγκαλιά. Ἐ-
φτανε δίπλα στό μικρόφωνο μέ κόπο κι ἡ φωνή ἀνάβλυζε
ἀπ' τό στήθος του. Ἐκανε κύκλο στά καλώδια κι ἔβγαине
ἀπ' τά ἠχεῖα δυνατή κι ἀγριεμένη. Τό πλήθος τήν ἔπαιρ-
νε καί μέ οὐρλιαχτά τήν ἔκανε δική του. Στήν μέση ὁ
ντράμερ, ὀχυρωμένος πίσω ἀπ' τήν ντράμς, χτυποῦσε μέ
μανία. Τά χέρια του σκίζονταν σέ πλοκάμια μέ δεκάδες
μπαγκέτες, πού τίς κροτοῦσαν μέ ὀργή στά δέρματα. Ὁ
ιδρώτας ἔλαμπε πάνω του σέ σπίθες. Καθώς τρεμόπαιζαν
οἱ προβολεῖς στά κλειστά του βλέφαρα, φουρτούνιαζε μέ-
σα του ὁ ρυθμός νά τόν πνίξει.

Τήν στιγμή ἐκείνη πού ξύνοντας τά ὄργανα καί τά λα-
ρύγγια τους σφάδαζαν πάνω στήν σκηνή, μπροστά στά
μάτια μας, ὁ Δημήτρης ἔβαζε τό πικάπ στήν διαπαῶν,
κουνώντας μέ τόν ρυθμό τό σῶμα του. Παράδερνε τά χέ-